

قطعنامه تاریخی به رسمیت شناختن حق زیستن در «محیط سالم، پایدار و پاک» به عنوان بخشی از حقوق بشر

دوشنبه، 1 اوت 2022 - 23:31

گروه کار محیط
زیست حزب چپ
ایران (فدائیان خلق)

مجمع عمومی
سازمان ملل
متحد در روز ۶
مردادماه طی
قطعنامه‌ای
تاریخی حق
برخورداری از
محیط زیست پاک
را به عنوان
بخشی از حقوق

بشر به رسمیت شناخت. در این قطعنامه از کشورها، سازمان‌های بین‌المللی و شرکت‌های تجاری خواسته شده است تلاش‌های خود را برای تضمین محیطی سالم برای همه افزایش دهند.

این قطعنامه که از جانب شورای حقوق بشر سازمان ملل، به مجمع عمومی ارائه شده بود با رای قاطع اعضا و بدون حتی یک رای مخالف به تصویب رسید. از ۱۶۹ عضو صاحب حق رای در این مجمع، ۱۶۱ کشور به آن رای مثبت و ۸ کشور رای ممتنع دادند. جمهوری اسلامی، روسیه، بلاروس، اتیوپی، قرقیزستان، چین، کلمبیا و سوریه کشورهائی بودند که به این قطعنامه محیط زیستی رای مثبت ندادند.

سازمان ملل متحد با تصویب این قطعنامه در نشست مجمع عمومی، حق زیستن در «محیط سالم، پایدار و پاک» به عنوان یک «حق بنیادی بشری» برای تمامی انسان‌ها را به رسمیت شناخت. آنتونیو گوترش دبیرکل سازمان ملل متحد تصویب این

قطعنامه را «نقطه عطفی» در همکاری محیط‌زیستی کشورها و تعهداتی خوانده که هر یک دولت‌های عضو این سازمان نسبت به محیط زیست و حق نسل‌های آینده بشر برای زندگی روی این کره خاکی دارند. او تصویب قطعنامه را نشانه آمادگی جامعه جهانی برای مواجهه مشترک با بحران سه‌گانه «تغییرات اقلیمی، آلودگی و از دست رفتن تنوع زیستی» خواند و گفت: "این پیشرفت تاریخی نشان می‌دهد کشورهای عضو می‌توانند در یک مبارزه جمعی علیه تهدیدهای سه‌گانه این سیاره یعنی تغییرات آب‌وهوایی، از دست دادن تنوع‌زیستی و آلودگی دور هم جمع شوند. این قطعنامه به کاهش بی‌عدالتی‌های محیط‌زیستی، توانمندسازی مردم به‌ویژه افرادی که در شرایط آسیب‌پذیری قرار دارند، از جمله مدافعان حقوق محیط‌زیست، جوانان، زنان، کودکان و مردم بومی کمک خواهد کرد."

کره‌شمالی به قطعنامه دسترسی به محیط‌زیست پاک، سالم و پایدار رای مثبت داد، اما جمهوری اسلامی رای ممتنع به آن داد. در حالی که ایران میزبانی نخستین کنوانسیون جهانی محیط‌زیست (رامسر، مصوبه ۱۳۴۹ شمسی) را به نام خود ثبت کرده است،

جمهوری اسلامی در حالی به برخورداری مردم ایران از محیط زیست پاک، سالم و پایدار رای ممتنع داده است که کشور ما با بحران‌های پرشمار زیست‌بومی از جمله: بحران کم‌آبی، خشکسالی، بروز سیل‌های ناگهانی، ریزگردها، از بین رفتن جنگل‌ها، آلودگی هوا، خشک شدن تالاب‌ها و دریاچه‌ها، از بین رفتن گونه‌های نادر حیوانی، استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، چپاول منابع طبیعی، قاچاق چوب درختان، فروش خاک ایران، ساخت‌وسازهای بی‌رویه و بی‌توجهی به ساماندهی مناطق حفاظت‌شده روبرو است. مجمع اقتصاد جهانی در تازه‌ترین هشدارها، اعلام کرد که ایران در معرض "از دست دادن تنوع زیستی و فروپاشی اکوسیستم" قرار دارد.

ایران بتدریج به بیابان تبدیل می‌شود. تعداد استان‌های بیابانی ایران در آغاز "برنامه چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران" از ۱۴ مورد در آستانه پایان «افق ۲۰ ساله»، به ۲۱ مورد افزایش یافته است. مساحت جنگل‌های هیرکانی نیز که حدود ۵۵ هزار کیلومترمربع، یعنی نزدیک به چهار درصد مساحت ایران بود، در فاصله سال‌های ۱۳۳۴ تا ۱۳۷۹ نصف شده و این روند در سال‌های اخیر با شتاب بیشتری ادامه یافته است.

سیاست‌ها و عملکرد جمهوری اسلامی در ۴ دهه گذشته، غارت‌گری‌ها و چپاول منابع طبیعی و بهره‌کشی افسارگسیخته از محیط زیست، ایران را در ردیف کشورهای بحران‌زده دنیا در حوزه زیست محیطی قرار داده است. جمهوری اسلامی از یکسو محیط زیست را تخریب می‌کند و از سوی دیگر نمی‌گذارد فعالین محیط زیست با تشکیل سازمان‌های مردم‌نهاد اقدام به حفاظت از

محیط‌زیست کنند. مدت‌ها است که عده‌ای از کارشناسان محیط‌زیست در سیاه‌چال‌های جمهوری اسلامی به سر می‌برند.

حزب چپ ایران (فدائیان خلق)، اعلام حق برخورداری از محیط زیست پاک توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد در روز ۶ مردادماه را به‌عنوان بخشی از حقوق بشر، روز تاریخی برای محیط زیست می‌داند و به فعالین محیط‌زیست شادباش می‌گوید. حزب ما رای ممتنع جمهوری اسلامی به قطعنامه را مخالفت با «محیط سالم، پایدار و پاک» و تداوم تخریب محیط‌زیست تلقی می‌کند و امیدوار است فعالین محیط‌زیست علیرغم فشارها، در حد امکان برای عملی کردن اهداق قطعنامه سازمان ملل متحد گام بردارند

گروه کار محیط‌زیست حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

اول ماه آوگوست ۲۰۲۲ (۱۰ مردادماه ۱۴۰۱)